DATOS IDENTIFICATIVOS				
Socioloxía aplicada ao traballo social				
Materia	Socioloxía aplicada ao traballo social			
Código	O05G220V01603			
Titulación	Grao en Traballo Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Saco Álvarez, Alberto			
Profesorado	Saco Álvarez, Alberto			
Correo-e	adasa@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/adasa			
Descrición xeral	*Sociología teórica e *aplicadaTeorías do desenvolvemento e benestar *socialDiagnosis e planificación do cambio social			

Competencias	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidade para traballar e valorar de xeito conxunto con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades as súas necesidades, limitacións, dificultades, malestares e circunstancias
B2	Analizar situacións sociais obxecto de intervención, planificar, desenvolver, executar, revisar e avaliar a práctica do traballo social con persoas, familias, grupos, organizacións, e comunidades e con outros profesionais
B3	Traballar coas persoas para que sexan autosuficientes e con capacidade para manifestar as súas necesidades, desexos, puntos de vista e circunstancias
C2	Interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para axudarlles a tomar decisións ben fundamentadas achega das súas necesidades, circunstancias, riscos, opcións preferentes e recursos, considerando a diversidade cultural -e polo tanto a especificidade das minorías étnicas, culturais, lingüísticas...-, a esixencia de promover a igualdade entre homes e mulleres, a necesidade de tender cara a unha sociedade ambientalmente sustentable e de defender os valores da paz
C3	Valorar as necesidades e opcións posibles para orientar unha estratexia de intervención
C4	Responder a situacións de crise valorando a urxencia das situacións, planificando e desenvolvendo accións para facer fronte ás mesmas e revisando os seus resultados
C5	Interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para conseguir cambios, para promover o desenvolvemento dos mesmos e para mellorar as súas condicións de vida por medio da utilización dos métodos e modelos de Traballo Social, facendo un seguimento con regularidade dos cambios que se producen co fin de preparar a finalización da intervención

C6	Preparar, producir, implementar e avaliar os plans de intervención co sistema cliente e os colegas profesionais negociando o fornecemento de servizos que deben ser empregados e revisando a eficacia dos plans de intervención coas persoas implicadas co fin de adaptalos ás necesidades e circunstancias cambiantes. Considerar os deberes éticos da profesión relativos ao sistema cliente a respecto da confianza, a proximidade, a afectividade, as relacións igualitarias, o respecto á diversidade cultural, etc
C7	Apoiar o desenvolvemento de redes para facer fronte ás necesidades e traballar a favor dos resultados planificados examinando coas persoas as redes de apoio ás que poidan acceder e desenvolver; en especial, no caso de mulleres (maltratadas, coidadoras habituais de persoas dependentes, enfermas mentais e con outras incapacidades...) e considerando as peculiaridades de Galicia en tanto que é un país con alta dispersión da poboación, agrupación territorial moi diferenciada entre o rural e os espazos urbanos, territorios abandonados e alto envellecemento da poboación (esixencia de maiores redes)
C8	Promover o crecemento, desenvolvemento e independencia das persoas identificando as oportunidades para formar e crear grupos, utilizando a programación e as dinámicas de grupos para o crecemento individual e o fortalecemento das habilidades de relación interpersoal; en especial con colectivos con diversidade multicultural (inmigración, emigración de retorno, minorías étnicas...) e coas mulleres, tendo en conta a súa marxinación historicamente condicionada no ámbito da participación social-cultural e nos órganos de decisión e poder (empowerment)
C10	Analizar e sistematizar a información que proporciona o traballo cotián como soporte para revisar e mellorar as estratexias profesionais que deben dar resposta ás situacións sociais emerxentes
C11	Utilizar a mediación como estratexia de intervención destinada á resolución alternativa de conflitos
C12	Deseñar, implementar e avaliar proxectos de intervención social
C13	Defender as persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades e actuar no seu nome se a situación o requirir
C14	Preparar e participar nas reunións de toma de decisións co fin de defender mellor os intereses das persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades
C18	Contribuír á administración de recursos e servizos colaborando cos procedementos implicados na súa obtención, supervisando a súa eficacia e asegurando a súa calidade
C20	Traballar de xeito eficaz dentro de sistemas, redes e equipos interdisciplinares e «multiorganizacionais» co propósito de colaborar no establecemento de fins, obxectivos e tempo de duración dos mesmos contribuíndo igualmente a abordar de xeito construtivo os posibles puntos de vista existentes
C21	Participar na administración e dirección de entidades de benestar social
C22	Investigar, analizar, avaliar e utilizar o coñecemento actual das mellores prácticas do Traballo Social para revisar e actualizar os propios coñecementos sobre os marcos de traballo
C24	Xestionar conflitos, dilemas e problemas éticos complexos identificando os mesmos, deseñando estratexias de superación e reflexionando sobre os seus resultados
C25	Contribuír á promoción das mellores prácticas do Traballo Social participando no desenvolvemento e análise das políticas que se implementan
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Capacidade reflexiva
D4	Comunicación oral e escrita nas linguas nativas
D6	Coñecemento da cultura propia da comunidade
D7	Aprendizaxe e dominio de novas tecnoloxías
D8	Capacidade de xestión da información
D9	Resolución de problemas
D10	Toma de decisións
D11	Traballo en e con equipos diversos
D12	Traballo en equipo de carácter interdisciplinar
D13	Traballo nun contexto internacional
D14	Habilidades nas relacións interpersoais
D15	Recoñecemento e respecto á diversidade e á multiculturalidade
D16	Razoamento crítico
D17	Compromiso ético
D18	Aprendizaxe autónoma
D19	Adaptación a novas situacións
D20	Creatividade
D22	Iniciativa e espírito emprendedor
D23	Motivación pola calidade
D24	Sensibilidade cara a temas medio ambientais, igualdade entre home e mulleres, cultura da paz, etc.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Adquirir coñecementos da disciplina sociolóxica como ciencia auxiliar do traballo social.	A1 A2 A4 A5		C10 C22 C25	D1 D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D22 D23 D24
Adquirir coñecementos das teorías sociais que deron lugar ás diferentes correntes de pensamento social.	A1 A2 A3 A4 A5		C3	D1 D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D22 D23 D24
Adquirir coñecemento dos contextos institucionais e procesos sociais nos que realiza as súas funcións o traballo social.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3	C3 C5 C6 C7 C18 C20 C21 C22 C24 C25	D1 D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D22 D23 D24

Adquirir coñecemento das principais problemáticas sociais.	A1 A2 A3 A4 A5		C3 C5 C8 C22 C24 C25	D1 D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D22 D23 D24
Aprender a deseñar e a levar a cabo unha investigación sobre unha problemática social concreta.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3	C3 C10 C12 C21 C25	D1 D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D22 D23 D24
Aprender a conseguir información bibliográfica e a elaborar notas de cada parte da materia.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3	C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C10 C11 C12 C13 C14 C18 C20 C21 C22 C24 C25	D1 D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D22 D23 D24

Contidos
Tema

1.- *Sociología e Traballo Social: *Sociología teórica, aplicada e cambio social	1.1.- *Sociología teórica e aplicada1.2.- Concepto *e teorías del cambio social1.3.- Factores, axentes e tipos de cambio
2. *Sociología aplicada ao desenvolvemento	2.1.- Concepto de desenvolvemento2.2.- Teorías do desenvolvemento e desenvolvemento local
3. **Socioloxíaaplicada ao benestar **sociall	3.1.- Teoría, crise e reforma do Estado de benestar social.3.2.- Innovacións e axentes implicados na reforma
4. Metodoloxías de análises do contexto social: *Diagnosis, investigación aplicada e indicadores sociais	4.1.- Concepto de *diagnosis e tipos de investigación 4.2.- Contexto, redes e recursos
5. O cambio social e a súa planificación	5.1. O cambio social planificado 5.2. Metodoloxías participativas de planificación -Matriz **DAFO-Planificación orientada a proxectos (**ZOPP)
6 *Sociología e Traballo Social: O Traballo social como desenvolvemento social e comunitario	6.1. O desenvolvemento social centrado en casos6.2. O desenvolvemento social centrado na comunidade

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Obradoiro	15	15	30
Seminario	8	24	32
Lección maxistral	22	22	44
Exame de preguntas obxectivas	1	20	21
Traballo	1	10	11
Cartafol/dossier	0	12	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Obradoiro	Sesións en grupo mediano para o deseño, a realización e a presentación dun manual dun **concellol.
Seminario	Exposicións dos temas expostos polo profesor por parte do alumnado en equipos de traballo.
Lección maxistral	Exposición dos temas do programa fomentando o debate e a participación.

Atención personalizada

Metodoloxías	**Descrición**
Obradoiro	Manual dun concello. *Análise **DAFO. Práctica da metodoloxía **ZOPP
Seminario	Exposición de temas por parte do alumnado. Revisión de apuntamentos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación		Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Exame tipo test de 20 preguntas con catro opcións de resposta. Cada resposta acertada puntúa 0,5 puntos. As erróneas restan -0,15.	30	A1 A2 A3 A5	D1 D2 D3 D4 D6 D8 D18

Traballo	*Monografía dunha comarca (en grupo de 4 a 5 membros) con cinco apartados: 1.- Territorio e zonas 2.- Poboación, características 3.- Tecido social e demandas 4.- Recursos 5.- Proposta de intervención cada apartado poderá valer até 2 puntos.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3	C2 C3 C5 C6 C7 C8 C10 C11 C12 C13 C14 C18 C20 C21 C22 C24 C25	D1 D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D22 D23 D24
Cartafol/dossier	Exposición por parte dos alumnos dos temas xa expostos polo profesor. Valorarase a corrección dos contidos (5 puntos), a calidade de exposición (3 puntos) e a orixinalidade dos contidos expostos, (achegas novas) (2 puntos).	40	A1 A2 A3 A4 A5		C22 C25	D1 D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D22 D23 D24

Outros comentarios sobre a Avaliación

MODALIDADES ASISTENCIAL E NON ASISTENCIAL.A participación regular (75% de asistencia) ás clases presenciais implica a posibilidade dunha avaliación continuada que suporía o 40 % da nota final. Outro 30% da nota corresponde ao exame final. E o 30% restante ao traballo de investigación.Os/Os alumnos/as non asistentes (menos do 75 % de asistencia) terán que&*nbsp; presentarse ao exame final tipo test (100% da nota).2ª CONVOCATORIANo mes de xullo realizarase a recuperación das competencias non superadas en maio e gardaranse os resultados do exame e/ou do traballo de investigación. As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade (http://educacion-ou.webs.uvigo.es/*educacion-*ou/web/*index.*php)&*nbsp;

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Rocher, G., **Introducción a la sociología general**, 10, Herder, 1987

Sztompka, P., **Sociología del cambio social**, 1, Alianza, 2005

Saco, A., **Sociología aplicada al cambio social**, 1, Tórculo, 2006

Requena, M. y González, J.J., **Tres décadas de cambio social en España**, 2, Alianza, 2008

Barbero, J. y Cortés, F., **Trabajo Comunitario, organización y desarrollo social**, 1, Alianza, 2014

Bibliografía Complementaria

Carvajal, A., **Desarrollo local: manual básico para agentes de desarrollo local y otros actores**, 1, Española de Reprografía, 2011

Almond, G. y Verba, S., **La cultura política. En Batlle, A. (ed): Diez textos básicos de ciencia política.**, 1, Ariel, 1992

Morales, A., **Innovación social: un ámbito de interés para los servicios sociales**, Zerbitzuan, 2009

López de Ceballos, P., **Un método para la investigación-acción participativa**, 3, Popular, 1998

Bauman, Z., **Trabajo, consumismo y nuevos pobres**, Gedisa, 1999

Cornetta, P., **Metodología y técnicas de investigación social**, 1, Mc Graw-Hill, 2007

Recomendacións

Outros comentarios

Todo traballo no que se detecte un nivel de texto copiado superior ao 50% terá como consecuencia o suspenso desa parte da *materia.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===
Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola **COVID- 19, a Universidade establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determíneno atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dunha maneira mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes **DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===
* Metodoloxías docentes que se manteñen: Todas

* Metodoloxías docentes que se modifican: Ningún

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (**titorías): As sesións de **titorización poderán realizarse por medios **telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de **FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.

* Modificacións (procederse) dos contidos a impartir: Non hai modificacións

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe: Non hai modificacións

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===
* Probas xa realizadas: Non hai modificacións
Proba **XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...

* Probas pendentes que se manteñen: Non hai modificacións
Proba **XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...

* Probas que se modifican: Non hai modificacións
[Proba anterior] =&*amp;**gt; [Proba nova]

* Novas probas Non hai modificacións

* Información adicional
No caso de activarse a actividade docente non presencial, esta impartirase mediante Campus Remoto e preverase así mesmo o uso da plataforma de **teledocencia **Faitic como reforzo e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.